

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Cap. I. Cap. 13. de ætate & qualitate, Capita 4. & 5. de tempore
Ordinationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

tionem implicitam per sententias aliorum & quamdam annotationem perpetuam in Concilium. Hæc sunt verba FAGNANI. Monitum ad Lectorem, cui inserta est hæc Prefatio, aliam continet assertionem FAGNANI doctrinæ dissonam; scilicet, in Declarationibus Cardinalium notari diem, quo edita sunt, easque, quibus dies apponitur, esse præstantiores. Contrarium docet FAGNANUS, ut in Observationibus circa Declarationes illas dictum fuit.

TITULUS XXII.

Discussio Interpretationum FAGNANI circa Decreta Concilii Tridentini laudata in INDICE Literæ T. sub hoc Titulo, Concilium Tridentinum, ubi Sessionum Ordo servatur

Duplex momentum ad discutiendas has interpretationes inducit. Autor Congregationis Concilii interpretis diutissime fuit à Secretis; callebat præterea perfectissime artem distinguendi Declarationes falso huic Congregationi attributas, ab eis, quæ sunt verus ejus fœtus. Hæc autem magnam auctoritatem habent in multis regionibus: magni igitur quoad omnes Nationes refert, non ignorare sententiam ejus Autoris circa hæc Decreta, pluribusque locis utile est noscere Declarationes ejus generis, quarum mentionem facit.

CAPUT I.

Caput 13. de ætate & qualitate Capita 4. & 5. de tempore Ordinationis.

Quod dicit in Cap. 13. Sess. VII. exponendo Cap. 13. accipimus, de ætate & qualitate. nullam patitur difficultatem: secus est de ejus dictis in Cap. 1. Sess. XIV. in expositione Cap. 4. & 5. de tempore Ordinationis.

Ut intelligatur id, in quo Autoris interpretatio laborat, observandum est, intelligentiam Capituli pendere à Prefatione Sessionis, in qua Synodus exponit, magni referre, ut Episcopus Clericos vitiosos coercet, eos maxime quibus animarum cura commissa est; secus enim Laicos corripere frustra tentabit, qui dubio procul ipsi objicient, eum in Clericis à quibus exemplum petere debent, eadem vitia tolerare; si vero Clericus vitiosus eorum correctionem suscipiat, huic respondebunt eum ipsum id, quod redarguit, facere: undè concludit, Episcopum monere debere Clericos suæ Dioceseos, ut irreprehensibilem vitam agant, quia DEUS illis præcipit, ut sanctimoniam suam imitentur, & PAULUS eos objurat, ut Ministerium suum pravè agendi ratione, obrectationibus non objiciant; nihilque ipsum omittere debere, ut monitiones suas efficiat salubres: ut igitur via ad id conducentes aperiantur Episcopo, Synodus Canones sequentes condit. Primus Canon plures ejusmodi rationes disertè continet; scilicet 1. possit Episcopus promotionem ad Ordines Sacros, & promotionem ad Dignitates propter crimen occultum interdiciere, quocumque modo etiam extrà judicium 2. Vir ejusmodi repulsam passus nullà permissione, renitente Episcopo, impetratà juvari possit; 3. qualibet ejus, quem Episcopus, ab Ordinibus aut Dignitatibus suspenderit, restitutio inutilis sit, nisi Episcopus ei consenserit.

Difficultas in eo versatur, an Clausula in priori parte expressa, quacumque ex causa etiam ob crimen occultum, quomodolibet etiam extrajudicialiter, extendatur ad potentiam suspendendi ab Ordinibus & Dignitatibus tertio Canonis membro concessam. Contendit FAGNANUS eam extendi; sive quia sermonis contextus id postulat, sive quia, nisi hoc ita esset, Concilium, quoad hunc casum, nullam facultatem novam concederet; videtur autem id intendisse in tri-

bus his capitibus, sententiam suam confirmat Declaratione Cardinalium. Cap. 5. n. 7.

Adversus opinionem istam objici potest in rebus odiosis extensioni non esse locum; qualis est suspensio, quæ pœna est, & proinde res odiosa. Ostensum fuit in tractatu de Censuris, eas ferri non posse ob delicta occulta, ab eo solo, qui eas ferri cognita, nec in Judicio probata. Valdè discrepant suspensio à receptis Ordinibus, & exclusio à recipiendis; hæc non est Censura, sed declaratio, quæ Episcopus, cujus Officium est ad Ordines vocare, significat sibi non placere, ut aliquis promoveatur. Hac prohibitionem nemini injuriam facit, quoniam Ordines nemini debentur; promotio est Actus gratiæ, & non Justitiæ; exclusio à gratiâ non est ignominia, & fieri potest sine scandalo. Contra, suspensio pœna est, quæ privat jure acquisito, quæ suspensio turpis est, & publicum scandalum parit, cum non apparet eam ex justâ causâ proficisci. Censura debet ferri in scriptis, ejusque causa nominatim exprimenda est; porro, crimen occultum exprimi nequit in suspensione, quin scandalum generetur.

Huic objectioni nulla responsio legitima satisfacere videtur, & quanto diligentius hoc Caput 1. Sess. XIV. perpendimus, tanto magis nobis suademus, illud nihil novi statuere, nisi, ut Episcopus, possit excludere ab Ordinibus ob crimen occultum, contra dispositionem Cap. 4. de tempor. Ordin. & ut nemo ex iis, qui sic excludentur, sui promotionem sperare possit, ex vi cujuslibet permissionis à Pontifice contra Episcopi voluntatem impetratæ; item, ut nemo ex iis, quos ab Ordinum exercitio, ob legitimam causam, ritèque probatam, Episcopus suspenderit, restitui possit ex vi similis Rescripti aut Licentiæ. Hæc sunt duo vitia, quæ Concilium emendare voluit, quoniam ea Cleri dissolutionem fovebant.

FAGNAN. in idem Cap. 5. aliam proponit Quæstionem circa Cap. 1. Sess. XIV. quam ex occasione exponit prolixè tractat, quamvis uno verbo dirimi possit; quærit nimirum, an ex hujus Cap. dispositione, Prælati Regulares possint erga suos Religiosos, id quod Episcopo conceditur erga Clericos Sæculares? Respondere sufficiebat, quod Capite hoc de Religiosis non agente, Prælati Regulares Juris communis regulis subjacent; itaque, cum nullus sit Textus, qui his Prælati, vel Episcopo, concedat facultatem ab Ordinibus receptis, absque causâ legitimâ, ritè probatâ, suspendendi; non magis ii Prælati hodiè id possunt, quam olim. Præterea, rationes in Clericorum Sæcularium gratiam adductæ, pro Religiosis militant: eorum fama, Prælatique existimatio, postulant, ut causa, ejusque justitia, manifestæ sint.

CAPUT II.

Caput 2. de Clericis pugnantibus.

FAGNANUS hoc Caput exponens, duas quæstiones circa Decreta Concilii Tridentini proponit; priorem in Cap. 7. Sess. XIV. Quærit, an interdictum à Concilio latum, ut non detur dispensatio ab homicidio voluntario quoad promotionem ad Ordines Sacros, & Beneficia qualibet, ad eos extendatur, qui illud patrant, post promotionem ad Ordines Sacros, & Beneficia? numque hi, per interdictum illud, excludantur à dispensatione, quoad Exercitium Ordinum receptorum & administrationem jurium spiritualium sui Beneficii? Respondet, Congregationem Concilii interpretem, ipsosque Pontifices declaravisse, extensioni non esse locum, à num. 23. 41.

Contra responsionem hanc objici potest. 1. Rationem Concilii, quæ est, Legem Mosaicam ab Altari excludere virum homicidii præmeditati, sive deliberatione præviâ, & ex insidiis admitti, reum, locum habere tam erga promotum, quam erga eum, qui nondum promotus est. 2. Homicidium à viro ad Or-